

TONG yulduzi

N: 8
(66497)

2005 yil
21 fevral - 27 fevral

Gazeta 1929 yil
1 avgustdan chiqa
boshlagan

O'zbekiston bolalari
va o'smirlarining gazetasi

Muassislar:

O'ZBEKISTON MATBUOT VA AXBOROT AGENTLIGI,
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI,
«KAMOLOT» YOSHLAR IJTIMOY HARAKATI.

TEZROQ KULIB BOQ, QUYOSH!

Assalomu alaykum, Umida opa!

Men Sizni yaxshi taniyman. Qanday, deysizmi? Oynayi jahon orqali bolalar uchun berilgan ko'rsatuvlarda ko'rganman. Menga qarab jilmayib qo'ydingiz. Tabassumingiz xuddi bog'cha opamnikiga o'xshaydi. Bog'chamizni, do'stlarimni, bog'cha opalarimni qanchalik sog'inganimni bilsangiz edi. Nega unda bog'chaga bormayapsan, deya yotgan bo'lsangiz kerak-a? Jon deb borardim-u, bizning Narpay tumanida joylashgan 19-sonli bog'chamiz xonalari sovuq. Isitish tarmoqlarida gaz kam. O'yjonim ham, dadajonim ham betob bo'lib qolasan, bahor kelib, kunlar isisa bog'chaga borasan, deyishmoqda. Qachon bahor kelarkin-a!? Bir o'zim uyda juda zerikayapman. Essizgina, maskanimizda turli-tuman raqslar, kuy-qo'shiqlar o'rganayotgan edik. Rasmlar chizardik. Bog'chamiz mudirasi Gulchehra opam har kuni bizni iliq kutib olardilar. Umida opa, ushbu maktubimni oyijonim yordamida yozib, sizga jo'natdim. Iltimos, gazetangizda chop ettirangiz. Zora, menga o'xshab bog'chaga bormasdan uyda zerikib o'tirgan o'rtoqlarimga ham quyosh kulib boqib, bog'chalarimizdagi isitish tarmoqlari ishlab ketsa.

Dilafro'z EGAMOVA,
Samarqand viloyati, Narpay tumani,

Oqtosh shahridagi 19-sonli bolalar bog'chasi tarbiyalanuvchisi.

Muharrirga maktublar

BIZNING BAYRAMIMIZ EMAS...

14-fevral qanday kun? Yaqinda bu savolga tengdoshlarimiz qanday javob berishlari bilan qiziqdik: Ularning aksariyati «Valentin kuni», «Sevishganlar kuni» deya javob berishdi. Bu sana buyuk shoh va shoirimiz Zahiriddin Muhammad Bobur tavallud topgan kun ekanligi yodidan ko'tarilgan tengdoshlarimizga achinib ketdim.

Afsuski, keyingi paytlarda bu bayramni nishonlash yoshlarimiz orasida urf bo'lib boryapti. Ayrim maktablarimizda maxsus qutilar o'rnatilib, ularga tashlangan ishqiy maktublar egalari tarqatilyapti. Hatto bayram tadbirlari va diskotekalar ham uyushtirilayotganiga nima deysiz? Achinarlisi bu ishlarga ayrim ustozlarimizning o'zlari bosh-qosh bo'lishayapti. Menimcha, milliyligimiz, sharqona tarbiyamiz, odob-axloqimizga zid bo'lgan bu bayram bizning bayramimiz emas. Bu borada Sizning fikringiz qanday, aziz tengdoshlarim?

Umida NIYOZOVA,

Surxondaryo viloyati, Termiz tumanidagi 1-maktabning 9-sinf o'quvchisi.

KUTUBXONASIZ MAKTAB

Salom Umida opa! Sarlavhani o'qib, hayron bo'layotgandirsiz?... Bizning maktabimizda nafaqat kutubxona, balki sport zali ham yo'q. Darslarni to'liq va o'z vaqtida o'zlashtirishimiz uchun sinf xonalari ham yetishmaydi. Bunday muammolar menimcha qishloq maktablarida uchrasa kerak. Shahardagi maktablarda zamonaviy o'quv jihozlari, keng va yorug' kutubxonalar, shinam sport zallari bor. Chunki «Tong yulduzi» gazetasing har galgi sonini o'qiganimda ko'pincha shaharlik

tengdoshlarim o'zlarining ta'lim maskanlari to'g'risida faxr bilan yozishadi. Qaniydi, bizning maktabimizda ham o'quvchilar uchun yetarli sharoitlar bo'lsa. Kitoblarga liq to'la kutubxona-yu, barcha sport anjomlariga ega sport zalini qaysi maktab bolalari xohlamaydi, deysiz. Maktubimni gazeta sahifasida chop ettirib, mudrayotgan mutasaddi amakilarimizni, uyqudan uyg'otib qo'yarsiz, degan umidda sizga maktub yo'llovchi:

Davron JUMAYEV,

Samarqand viloyati, Paxtachi tumani, Dehqonobod shirkat xo'jaligidagi 15-maktabning 7-sinf o'quvchisi.

Aziz gazetxon bolajonlar hamisha haq, hamisha to'g'ri so'z. Biz bu xatlarga ishonamiz, muammolarni hal qilish yo'llarini mutasaddi tashkilotlardan kutamiz. Hech bir xat javobsiz qolmaganidek, hech bir e'lon qilingan maqolamiz ham unutilib ketmaydi. Bu mavzularga yana qaytamiz.

PREZIDENT ASARLARINI

O'RGANAMIZ

Toshloq tumani 28-umumiy o'rta ta'lim maktabida «Prezident asarlarini o'rganamiz» mavzusida ko'rik-tanlov bo'lib o'tdi. Unda 7-«A» va 7-«B» sinfidagi a'l o'chi o'quvchilarining «Ziyo» guruhi, 8-«A» va 8-«V» sinf o'quvchilarining esa «Kitobxon» guruhi, qolaversa, 9-«A» va 9-«V» sinflarining «Bilimdon» guruhlar kuch sinashdilar. Ko'rik-tanlov asosan Prezidentimiz

I.A.Karimovning asarlari yuzasidan savol-javob tarzida olib borildi. Guruh ishtirokchilari Z.Mamadaliyeva, Z.Xolmatov, M.Odilova, A.Meliboyevlarga nisbatan Q.To'laganova,

M.Turdimatova, M.Sodiqovaning bu boradagi bilimlari ko'pchilikni qoniqtirdi. Ular berilgan savollarga aniq javob berish bilan birga, bu asar qachon, qaysi nashriyotda chop etilganligi haqida ham ma'lumot berdilar. Hammasidan ham so'nggi shart «Sardorlar bellashuvi» da sardorlar Prezident asarlari nomini birma-bir zanjir tarzida ayta boshladilar. Hadeganda ularni to'xtatib bo'lmadi. Chunki ular juda ham ko'p asarlar nomini bilardikanlar.

Hamma narsaning yakuni bo'lganidek, bellashuv so'nggida «Kitobxon» guruhi g'olib deb topildi.

Hakamlar hay'ati vazifasini maktab ma'naviyat va ma'rifat ishlari bo'yicha direktor o'rinbosari O.Olimov, tarix-huquq fani o'qituvchisi A.O'rinov odillik bilan bajardilar.

Bu musobaqa o'quvchilarning Prezidentimiz asarlari haqida juda ham ko'p ma'lumot bilib olishlariga sabab bo'ldi.

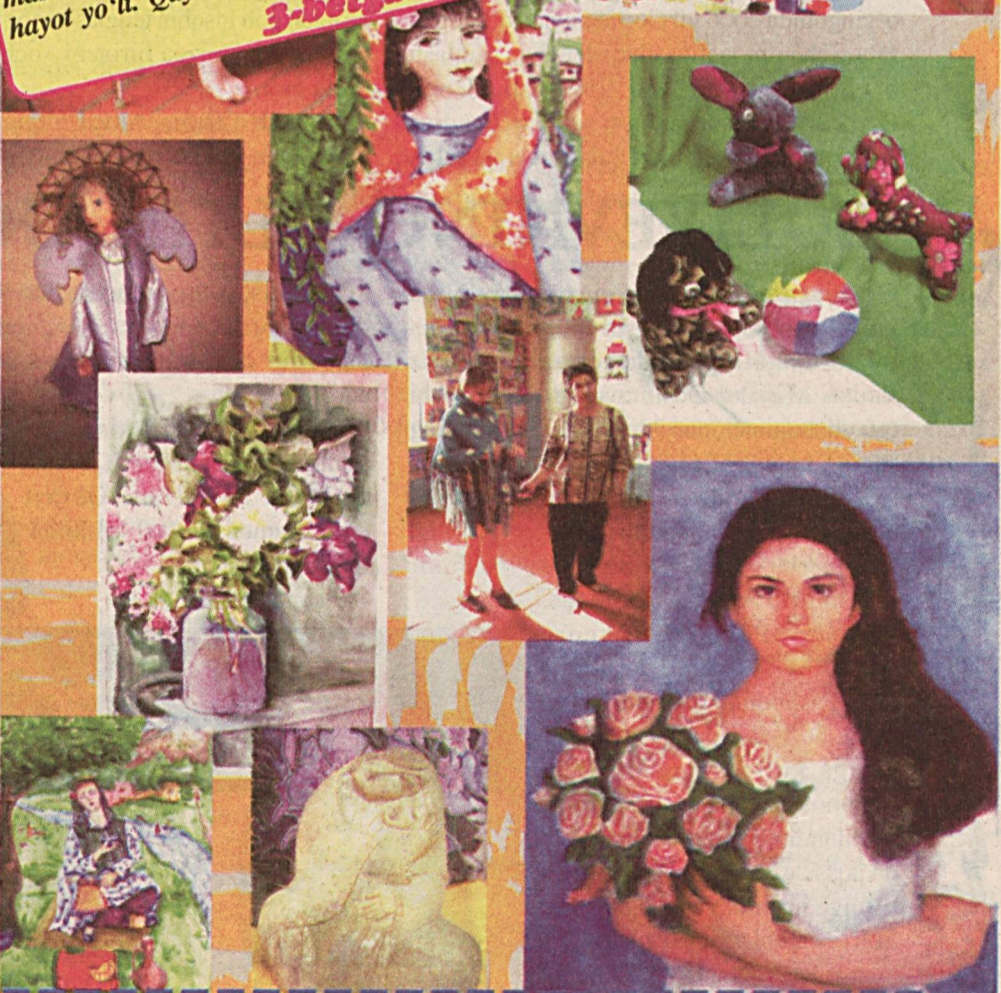
Maktab o'quvchilari va o'qituvchilari tomonidan bu tadbir an'ana tarzida har yili o'tkazilishiga kelishib olindi.

Anvarjon O'RINOV,

Farg'ona viloyatidagi 28-maktabning tarix fani o'qituvchisi,
«O'qituvchi - 2004» ko'rik-tanlovi g'olibi.

Aytaylik, qarshimizda ikki yo'l turibdi: biri mashaqqatli, ikkinchisi osonlikcha erishiladigan hayot yo'li. Qay birini tanlagan bo'ladingiz?
3-betga qarang

«QIROL SHASHKA»

Aziz bolajonlar, sizlar sevib o'ynaydigan o'yinlarning turlari juda ko'p-a? Ana shu o'yinlarni kimlar o'ylab topishi bilan hech qiziqib ko'rganmisiz? Turfa ixtiroolari, o'ylab topgan yangi-yangi o'yinlari bilan ko'pchilikka yaxshi tanish bo'lgan Quadrat aka Nazarov o'yin yaratuvchilardan biri. Yaqinda u kishi yana bir yangi o'yin yaratibdilar va uning nomini «Qirol shashka» deb nomladilar. Bugun e'tiboringizga ana shu o'yinni havola etamiz. Uni o'rganib olsangiz, bo'sh vaqtingiz yanada maroqli o'tadi, degan umiddamiz.

DIQQAT: Yangi o'yin!

«Qirol shashka»ning qoidalari oddiy shashka o'yiniga juda o'xshash. Faqat bir jihati bilan undan ajralib turadi. Shashka o'yinidek terilgan toshlarning oxirgi qatoridan, chapdan uchinchi figurasi «Qirol» deb tanlanadi. Uni boshqalardan ajralib turishi uchun kattaroq tosh bilan (masalan, shaxmatdagi «qirol» figurasi bilan) belgilab oling va shashka o'ynagandek bahsga kirishing. Faqat shart shuki, o'yin «Qirol» toshi urib olinguncha yoki «satr» ushlanguncha davom etadi. Ya'ni, yangi o'yinda siz o'z «Qirol»ingizni himoya qilishingiz, uni raqibga boy berishdan saqlanishingiz lozim. Aks holda, yutqazgan hisoblanasiz. O'ynab ko'ring va oddiy shashkadan farqi, qiziqarli tomonlarini ilg'ab olishga harakat qiling.

Ota-bobolarimizdan bizga meros bo'lib kelayotgan o'zbek kurashi bemisg'ozalligi va halol qonun-qoidalari bilan dunyoni sehrlashda davom etmoqda. Yanvar oyining oxirlarida Gretsiyada kurash bo'yicha Islom Karimov Xalqaro turniri bo'lib o'tgani haqida xabar qilgandik. Mana yaqinda Angliyada ham V an'anaviy Islom Karimov Xalqaro turniri o'z g'olib va sovrindorlarini aniqladi.

Dastlab gilamga 25 kg. «Olimpiya» muzeyida 2005 yilning may oyida ish yilning may oyida ish Mazkur musobaqalarda Kent boshlaydigan «Milliy sport -

KURASHIMIZ DUNYO KEZADI

1999 yilda birinchi bor o'tkazilgan kurash musobaqasiga mezbonlik qilgan Kent qirohligining Sitingborn shahri bu yil ham nufuzli turnirga bosh-qosh bo'ldi. O'tgan davr

mobaynida Buyuk Britaniyada kurash sezilarli darajada rivoj topdi. Ko'plab kurash klublari ochildi va ular muvaffaqiyatli ish olib bormoqda.

Yuqori saviyada tashkil etilgan Islom Karimov Xalqaro turnirida 10 dan ortiq davlatdan (Slovakiya, Moldova, Eron, Shvetsiya, Ruminiya, Shotlandiya, Angliya va boshqalar) 100 dan ziyod polvonlar qatnashdilar. Musobaqalarning tantanali ochilish marosimidagi o'zbek san'atkorlarining chiqishlari turnirga yanada ko'rk bag'ishladi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

Kurash bellashuvlarini har galgidek kichik yoshdagi polvonlar boshlab berdilar. Bahslar qizigandan-qizidi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

Kurash bellashuvlarini har galgidek kichik yoshdagi polvonlar boshlab berdilar. Bahslar qizigandan-qizidi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

Kurash bellashuvlarini har galgidek kichik yoshdagi polvonlar boshlab berdilar. Bahslar qizigandan-qizidi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

Kurash bellashuvlarini har galgidek kichik yoshdagi polvonlar boshlab berdilar. Bahslar qizigandan-qizidi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

Kurash bellashuvlarini har galgidek kichik yoshdagi polvonlar boshlab berdilar. Bahslar qizigandan-qizidi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

Kurash bellashuvlarini har galgidek kichik yoshdagi polvonlar boshlab berdilar. Bahslar qizigandan-qizidi.

Musobaqa doirasida XKA (Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasi) prezidenti Komil Yusupovning «Kurash qoidalari taktikasi va texnikasi» nomli kitobining taqdimot marosimi ham bo'lib o'tdi.

qirolligining bir qator shaharlaridan kelgan yosh polvonlar bellashdilar. Keyingi bahslarda 30, 36, 42, 50, 60, 71 kg. (o'g'il bolalar) hamda 30, 44, 63 kg. va mutloq vazn (qizlar)larda g'oliblar nomini aniqlab oldilar.

turnirning yoshlar, kattalar va faxriylar o'rtasida bo'lib o'tgan bellashuvlarida ishtirok etgan yurtimiz polvonlari barcha vaznlarda yuqori o'rinlarga asosiy da'vogar ekanliklarini isbotlab, terma jamoamiz a'zolari 9 ta oltin va 7 ta kumush hamda bitta bronza medallarni qo'lga kiritib qaytdilar.

Bu hali hammasi emas. Kurashimizni endi butun jahon o'rganadi, ko'radi, o'ziga kerakli barcha ma'lumotlarni olib, turli musobaqalar videoyozuvlari bilan tanishishadi.

Bunday deyishimizga sabab bor. O'tgan hafta Xalqaro Kurash Assotsiatsiyasiga Shveytsariyaning Lozanna shahridan xushxabar keldi. Unda Lozanna shahrida joylashgan

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

o'tkazilayotgan nufuzli kurash musobaqalariga oid suratlar va videotasvirlar, kurash qonun-qoidalari hamda liboslari namoyish etiladi. Mazkur ko'rgazma 2006 yilning aprel oyigacha davom etadi.

Aziz futbolsevar bolajonlar, xabaringiz bor, 9-fevral kuni «Paxtakor» Markaziy o'yingohida 2006 yil Germaniyada o'tadigan Jahon chempionatiga chiqish uchun saralash o'yinlaridan biri bo'lib o'tdi. Unda O'zbekiston terma jamoasi vakillari Saudiya Arabistoni futbolchilari bilan uchrashdilar.

SOLIYEVNING OLTIN GOLI

Qishning izg'irinli sovuq'iga qaramay, o'sha kuni bosh o'yingohimiz muxlislar bilan to'lib-toshdi. O'yinda terma jamoamiz sardori Mirjalol Qosimovning shamollashi tufayli, hujumchimiz Aleksandr Geynrixning sariq kartochkalar sabab maydonga tushishmaganini ta'kidlash joiz. Garchi qolgan barcha yetakchi futbolchilarimiz, legionerlar- Maksim Shaskix, Vladimir Shishelov, Andrey Akopyans, Aleksey Polyakov, Andrey Fyodorov, Vladimir Maminov, Oleg Pashininlar o'yinda ishtirok etgan bo'lsalar-da, dastlab omad ularga kulib boqmadim. O'yin mehmonlarning g'alabasi bilan boshlandi. Ammo o'yinning 88-daqiqasida Vladimir Shishelovning o'rniga maydonga tushgan Anvar Soliyev arablarning o'z yurtiga 1:0

hisobidagi g'alaba bilan qaytishiga yo'l qo'ymadi. Uning eng so'nggi daqiqalarda kiritgan goli hisobni tenglashtiribgina qolmay, terma jamoamizga birinchi «ochko»ni ham tuhfa etdi.

Eslatib o'tamiz, Anvar o'tgan yili fevral oyida ham «Paxtakor» markaziy stadionida

«O'zbekiston-Iroq» uchrashuvida so'nggi daqiqalarda to'p kiritib, jamoamizni muqarrar mag'lubiyatdan qutqarib qolgan edi.

Guruhimizdagi ikkinchi uchrashuv Seul shahrida o'tkazilib, unda janubiy koreyalik futbolchilar Quvayt terma jamoasini 2:0 hisobida mag'lub etishdi.

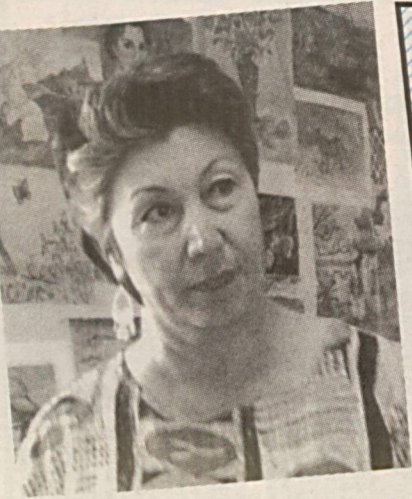
«FANATLAR» KIMLAR O'ZI?

Har safar mamlakatimizda futbol bayrami bo'lib o'tadi-yu, mish-mish gaplar sandig'i ochilib ketadi. Yaqinda markaziy «Paxtakor» stadionida 2006 yili Germaniyada bo'lib o'tadigan Jahon chempionatiga saralash bahslari o'tkazildi. Ushbu o'yinda O'zbekiston terma jamoasi Saudiya Arabistoni futbolchilarini qabul qildi. Terma jamoamizni lol qoldirgan mehmonlar o'yinning birinchi daqiqasidayoq g'alabaga erishdilar. Ammo bundan ranjigan mezbonlar qo'shib berilgan vaqtdan foydalanib, raqiblar darvozasiga tenglashtiruvchi golni joyladilar. Bu vaziyatni qaysi mohir futbolchimiz uddaladi, deb hayron bo'lyapsizmi? Albatta bunday ajoyib, unutilmas gol terma jamoamizning umidli futbolchisi Anvar Soliyevning hayratomuz goli edi.

Faqat g'alaba kutgan, o'yin natijasidan ko'ngli taskin topmagan bizning «fanat»larimiz futboldan so'ng nima ishlar qildilar deng!? Shaharning qoq o'rtasida bezoriliklar qilishdi, avtobuslarning oynalarini sindirib tashlashdi. Alisher Navoiy ko'chasida joylashgan ayrim do'konlar, gazeta do'konlaridagi narsalar uloqtirildi. Zarar ko'rgan haydovchilar bu holdan ko'p aziyat chekmoqdalar.

Biz yoshlar kattalarning bu harakatlarini ko'rib, rosti ulardan nafratlandik. Axir kattalar ishi yoshlarga ibrat bo'lishi sir emas-ku!?

Ahror AHMEDOV,
talaba.

Aytaylik, qarshimizda ikki yo'l turibdi: biri mashaqqatli, ikkinchisi osonlikeha erishiladigan hayot yo'li. Qay birini tanlagan bo'lardik? Albatta, ikkinchisini, shunday emasmi? Bu - biz insonlar ruhiyatiga xos xususiyat. Lekin oramizda shundaylar borki, ular o'z ixtiyorlari bilan o'ta mashaqqatli hayot yo'lini tanlaydilar va undan ma'no, mazmun axtarib charchamaydilar. Bir maromdagi, osoyishta turmushni emas, sertashvish, jo'shqin hayotni afzal ko'radilar.

Taniqli haykaltarosh, O'zbekiston rassomlar Akademiyasi a'zosi Gulnara opa Rajabova ana shunday insonlardan biri. Shunday bo'lmaganida san'atning musavvir ayollarga xos bo'lgan o'ta nafis akvarel yoki grafika yo'nalishini emas, metall va toshni yo'nib haykallar yaratishdek murakkab va og'ir yo'nalishini tanlardimi?! Bu sohada ulkan yutuqlarga, mashhurlikka erishgach esa ularning gashtini surish, zavqlanish o'rniga imkoniyati cheklangan bolalarga yordam berishdek sertashvish jamoatchilik harakatiga boshchilik qilishni afzal ko'ramidimi?..

1999 yilda opaning tashabbusi va sa'y-harakatlari bilan tashkil qilingan «Sanvikt» markazi xodimlari barcha hamyurtlariga «Yaxshiliklar qilishga oshiqing» deya murojaat qilishadi va bu da'vatga birinchilardan bo'lib o'zlari amal qilishadi. Gulnara opa 5 yoshdan 17 yoshgacha bo'lgan 150 dan ziyod imkoniyati cheklangan bolalarni hamda kam ta'minlangan oilalarning farzandlarini o'z bag'riga olgan markazda shunchaki ishlamaydi. Hayotining mazmuniga aylanib qolgan tarbiyalanuvchilari shodliklaridan quvonib, qayg'ulariga sherik bo'lib, ular bilan birga yashaydi. Bir dasturxon atrofida ovqatlanib, birgalikda dam olishadi. Har biri bilan soatlab shug'ullanishdan z erik maydi, charchamaydi...

«Har bir inson dunyoga kelar ekan, hayotdan unga, faqat ungagina atalgan qobiliyatni oladi, -deb hisoblaydi Gulnara opa. -Bolalarning hammasi ham ma'lum ma'noda iqtidorli bo'lishadi. Gap faqat bu nozik navnihollarning unumdor zaminga, tushish-tushmasligida qolgan. Bu esa siz-u bizga, ot-onalarimiz va ustozlarimizga bog'liq. Ana shu navnihollar orasida mehrimizga hammadan ko'ra ko'proq tashna bo'lgan imkoniyati cheklangan bolajonlar ham borligini unutmasligimiz lozim. «Cheklangan imkoniyatlar». Bu

ta'rifning zamirida qanchadan-qancha ruhan va jisman og'riqlar yotishini biz - sog'lom insonlar tasavvur qilishishimiz ancha

mushkul. Bu og'riqlarni yengish uchun esa qanchalar mustahkam iroda va jasorat talab qilinishini hammamiz ham his qilavermaymiz. Ularning jasorati hosil berishi uchun biz kattalarning ko'magimiz darkor. Markazimizning maqsadi ham ana shunday imkoniyati cheklangan bolajonlar qalbida o'zlariga nisbatan ishonch uyg'otish, ular ham jamiyatning to'laqonli a'zosi ekanliklarini his qilishga o'rgatish, shuningdek, ularni o'z galar yordamiga muhtoj bo'lmagan mustaqil insonlar qilib kamol toptirishdan iboratdir».

Keling, dastlab «Sanvikt» - so'zining asl ma'nosi nima ekanligini bilib olaylik. «San» - san'at, «vikt» - vikortiya, ya'ni, «San'at doimo-g'alaba qozonadi», degan ma'noni anglatar ekan.

Bu markazdagilar har bir inson tashrifidan behad shodlanishar, Bolalar uylari tarbiyalanuvchilari, boquvchisini yo'qotgan bolajonlarga alohida e'tibor bilan qarashar ekan. Salomatlik qadrini har qanday boylikdan-da a'lo ko'radigan markaz a'zolarining bir oila farzandlaridek ahil va inoq yashashlariga faqat havas qilish mumkin. Birgalikda o'qishadi, ijod

qilishadi, bayramlar va tavallud kunlarini nishonlashadi. Zimmasiga Respublika va xalqaro tanlovlarda markaz sharafini himoya qilishdek mas'uliyat yuklatilgan tengdoshlariga chin dildan omad tilashadi. Bir so'z bilan aytganda, bu dargohda g'arazgo'ylik, ko'rolmaslik, hasad kabi illatlarning o'zi yo'q...

O'ta xayrli, savobli ishga qo'lgan Gulnara opaning izdoshlari

Salomatlik qadri

ko'rgazmalar, 2002 yil Gretsiyada hamda 2003 yil Yaponiyada o'tkazilgan bolalar ijodiyoti

ko'rgazmalari, shuningdek, 2004 yilda Misr poytaxti Kairda uyushtirilgan

badiiy kollejida tahsil olish baxtiga musharraf bo'ldi. Ayni damda tayanch-harakat a'zosi shikastlangan bolakay barcha azob va qiyinchiliklarni mardona yengib, sog'lom tengdoshlari safida o'qishni davom ettiryapti. Markazning yana bir a'zosi Mafturna Rahmatova esa tasviriy san'at litseyida bilim olayotganidan baxtiyor.

«Sanvikt»ning unga imkon darajasida ko'mak

MO'JIZALAR

mushkul. Bu og'riqlarni yengish uchun esa qanchalar mustahkam iroda va jasorat talab qilinishini hammamiz ham his qilavermaymiz. Ularning jasorati hosil berishi uchun biz kattalarning ko'magimiz darkor. Markazimizning maqsadi ham ana shunday imkoniyati cheklangan bolajonlar qalbida o'zlariga nisbatan ishonch uyg'otish, ular ham jamiyatning to'laqonli a'zosi ekanliklarini his qilishga o'rgatish, shuningdek, ularni o'z galar yordamiga muhtoj bo'lmagan mustaqil insonlar qilib kamol toptirishdan iboratdir».

Keling, dastlab «Sanvikt» - so'zining asl ma'nosi nima ekanligini bilib olaylik. «San» - san'at, «vikt» - vikortiya, ya'ni, «San'at doimo-g'alaba qozonadi», degan ma'noni anglatar ekan.

Bu markazdagilar har bir inson tashrifidan behad shodlanishar, Bolalar uylari tarbiyalanuvchilari, boquvchisini yo'qotgan bolajonlarga alohida e'tibor bilan qarashar ekan. Salomatlik qadrini har qanday boylikdan-da a'lo ko'radigan markaz a'zolarining bir oila farzandlaridek ahil va inoq yashashlariga faqat havas qilish mumkin. Birgalikda o'qishadi, ijod

kun sayin ortgandan ortib borayapti. Uning ezgulik qilishga chorlovchi da'vatiga Akmal Nur kabi shuhrati nafaqat diyorumizga, balki chet ellarga ham

taralgan taniqli musavvirlarimiz «labbay» deya javob beryaptilar. Bunday ishtiyoq bilan yonayotgan yoshlarimizning ko'pligini aytmaymizmi? «Avazxon bo'lmaganida, bu markaz ham bo'lmadi», deya tan oladi Gulnara opa. Darhaqiqat, markazning ham o'qituvchisi, ham tarbiyachisi, ham oshpazi, ham bog'boni, ham qorovuli hisoblanmish opaning turmush o'rtog'i Avazxon akaning oltin qo'llari bilan bino ikkinchi bor to'liq ta'mirdan chiqdi.

Kattalarning bunday g'amxo'rlik va mehribonliklariga

kichkintoylar o'z iqtidor va qobiliyatlari bilan javob qaytarishyapti. Buni markaz a'zolari muvaffaqiyatli ishtirok etgan, ulkan yutuqlar va sovrinlarni qo'lga kiritib qaytgan nufuzli ko'rgazmalar sonining 200 dan oshib ketganligidan ham bilsa bo'ladi. 2000 yilda uch davlat - Rossiya, Ispaniya va Meksikada, 2001 yilda Yaponiyada bo'lib o'tgan Xalqaro

MASKANI

ko'rgazmalar shular jumlasidandir. Mustaqillik, Navro'z, Bolalarni himoya qilish kuni kabi diyorumizda nishonlanadigan bayram va tantanalariga bolajonlar ijodi

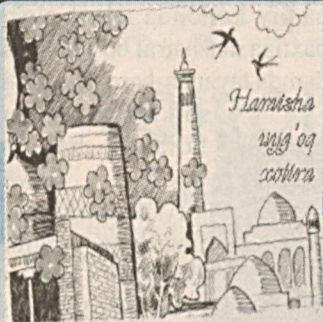
berayotgan do'stlari juda ko'p. O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist, O'zbekiston televideniyesi faxriysi Galina Melnikovani, Gavhar Zokirova hamda «Tong yulduzi» gazetasi rassomi Nodira Mirzayevani bolajonlar o'zlarining eng yaqin kishilari, qadrdonlari deb bilishadi. «Sovplastital», «Fayz», «Maktab-mebel», «O'zbekiston havoyollari» kabi firmalar, shuningdek, O'zbekiston badiiy Akademiyasi, zamonaviy san'at Markazi, Xalqaro bolalar jamg'armasi, «YUNISEF»ning O'zbekistondagi vakolatxonasi kabi nufuzli tashkilotlar ko'rsatayotgan beg'araz yordamga javoban markaz o'qituvchi va tarbiyalanuvchilari

«Qalbi ezguliklar bilan limmo-lim insonlarga ming rahmat» deya minnatdorchiлик bildirishadi... Yaqinda men ham ana shu markazda bo'ldim. Tug'ilgan kun munosabati bilan o'tkazilgan ajoyib bayram ishtirokchisiga aylandim. Jisman nosog' bo'lsa-da, qalban sog'lom bolajonlar kamol topayotgan ushbu dargohni «Mo'jizalar maskani» deb atagim keldi. Ular quvonchiga sherik bo'lar ekanman, ko'nglimda bir ajoyib fikr tug'ildi: Tahririyatimiz qoshida faoliyat ko'rsatayotgan yosh qalamkashlarning «Istiqlol umidlari» to'garagi a'zolarini mana shu markazga olib kelish va uning tarbiyalanuvchilari bilan tanishtirishni dilimga tugib qo'ydim. Tengdoshlaringiz bu uchrashuvdan olgan taassurotlarini Siz bilan albatta o'rtoqlashishadi, degan umiddaman.

«Qalbi ezguliklar bilan limmo-lim insonlarga ming rahmat» deya minnatdorchiлик bildirishadi... Yaqinda men ham ana shu markazda bo'ldim. Tug'ilgan kun munosabati bilan o'tkazilgan ajoyib bayram ishtirokchisiga aylandim. Jisman nosog' bo'lsa-da, qalban sog'lom bolajonlar kamol topayotgan ushbu dargohni «Mo'jizalar maskani» deb atagim keldi. Ular quvonchiga sherik bo'lar ekanman, ko'nglimda bir ajoyib fikr tug'ildi: Tahririyatimiz qoshida faoliyat ko'rsatayotgan yosh qalamkashlarning «Istiqlol umidlari» to'garagi a'zolarini mana shu markazga olib kelish va uning tarbiyalanuvchilari bilan tanishtirishni dilimga tugib qo'ydim. Tengdoshlaringiz bu uchrashuvdan olgan taassurotlarini Siz bilan albatta o'rtoqlashishadi, degan umiddaman.

Feruza JALILOVA.
Suratlarda: Markaz tarbiyalanuvchilarining qiziqarli va jo'shqin hayotidan lavhalar.

Aziz bolalar! Aka va opalaringiz Narimon Orifjonovni yaxshi bilishadi. Uning she'riga bastalangan qo'shiqlarni quvnaib kuylashgan, bolalar nashrlarida e'lon qilingan qissa va hikoyalarni miriqib o'qishgan. Narimon aka «Tong yulduzi»ning chin do'sti edi. Favqulodda yurak huruji tilini dudug, qo'lini qaltiroq qilgan kunlari hammamiz xomush tortdik. Vaqt o'tib, kasallik asoratlari sezilib

turgan ustoz tahririyatimizga kirib kelganlarida, ko'zimizda quvonch yoshlari qalqdi. Tezda, Narimon akajon, shu qo'llallaringiz bilan ishga kirishga ariza yozing, dedik. Qanday yozaman, qo'llarim qaltirayapti-ku, deb duduglana - duduglana tushuntirdilar ustoz. Men barmoqlaringizni ushlab yozdiraman, dedim kulib. Men ham sizga murabbiylik qilay... Shu kuni bizni ko'rgani kelgan ustoz tahririyatimizning chin a'zosiga aylanib qoldilar. Hazil- mutoyibaga moyil, katta-yu kichik bilan samimiy suhbatga kirishadigan ustoz ko'z oldimizda sog'aya boshladilar. Yana tillari burrolashdi, qalamlari o'tkirlashdi. Biz ham bundan behad shod bo'lib yurgan kezlarimizda yana qayta yurak

hurujini boshdan kechirib... tillarida «keeetdi» degan jumla qotib qoldi. Narimon aka, tuzukmisiz, desak ham «keeetdi...» derdilar, biz ketyapmiz, sog'ayib keting, desak ham «keeetdi...» derdilar. Qalbi mehrga to'la, boladay beg'ubor Narimon Orifjonov shu «keeetdi» so'ziga ko'p ma'nolar qadab olganlarini yuz ko'zlari aytib turardi. Bunda ham tushkunlik, ham shukronalik alomati bor edi.. Chunki o'zlari oq yo'l tilab, maktab o'quvchisini ijodga rag'batlantirgan shogirdlari bilan bir safda ishlashdan baxtiyorlik, farzandlarining odamlar qatoriga kirganini ko'rishdan xursandchilik yana... umr karvonining manzili tomon yeldek yelib borayotganidan ma'yuslik...

Axir muhabbat qalbida limmo- lim, to'la, ertangi kunga talpinib yashagan insonning ertasi yakinlashib borayotgandi-da. Biz aziz ustozdan ishga sadoqatni, farzandlarga do'st- dugona bo'lib muomala qilishni, bolalarga tengdoshlikda yashashni o'rgandik. Yana chiroyli husnixatni-yu gazetachilikda sezgir va sinchkov bo'lish kerakligini ham... Yaqinda ustoz arxividan tugallanmagan, hatto sarlavhasi ham qo'yilmagan, ammo o'z qo'llari bilan juda chiroyli husnixatda yozilgan katta asarni topib oldik va uni qishning oxirlarida siz bolajonlarga havola qilishni lozim topdik. Sarlavhasini esa Narimon Orifjonovning o'z asaridagi ilk jumlasini bilan

atadik. Nazarimizda, aziz ustoz gazetamiz sahifalaridan hammamizga hamon: Salom, aziz bolalar, deb turgandaylar. Ustozning ruhi shod, oxirati obod bo'lsin!

Umida ABDUAZIMOVA.

SALOM, AZIZ BOLALARI!

Birinchi ko'rinish

Uzoq Shimol o'lkasi. Qish fasli. Atrofni oppoq qor bosgan. Olislarda muzliklar ko'zga tashlanadi. Ko'kda yulduzlar charaqlab turibdi. Sahnaning orqa tomonida bug'u qo'shilgan chanalarning rasmi ham ko'rinib turibdi. O'tovga o'xshatib bug'u terisidan qurilgan uy. Eshigi o'rnida tuynuk. Mayin sibizg'a ovozi yangraydi. Sahnaning chap tomonidan Oltin shohli bug'ucha asta chiqib kelib, zalga murojaat qiladi.

Bug'u: -Salom, aziz bolalar, Ochilgan gul lolalar!
(Zaldan «Salom!» degan ovozlari eshitiladi).

-To'plab bugun sizlarni.
Jajji o'g'il-qizlarni,
Ertak aytib beraman
So'z gavharin teraman.
Bu-chi, ajoyib ertak,
Sirli, g'aroyib ertak,
Tinglashga hozirmisiz,
Hozir-u nozirmisiz?
Ovoz: -Biz ertakni sevamiz,
Jon deb quloq beramiz.
Bug'u: -Xo'p, yaxshi, tinglang, qani,
Biz yashagan o'lkani-
Uzoq Shimol deydilar.
Sovuq diyoy deydilar.
Qishdir yilning o'n oyi,
Qor, muz uning chiroyi.
Teno-Yoki daryosi
Bo'yida shunday yurt bor.
Bunda shimol yog'dusi
Hammayoqqa hukmdor.

(Sahnaning o'ng tomonidan keksa Lopar chiqib keladi. Bug'u uni ko'rsatib, so'zida davom etadi).

-Keksa Lopar oddiy chol,
Kun ko'rar ishlab halol.
Hunari- bug'u boqish,
Bizga g'amxo'r boyaqish.
Lopar: (Uning so'zini bo'lib).
-Rahmat senga Bug'ujon!
(Zalga qarab).

-Mana, tanishib oldik.

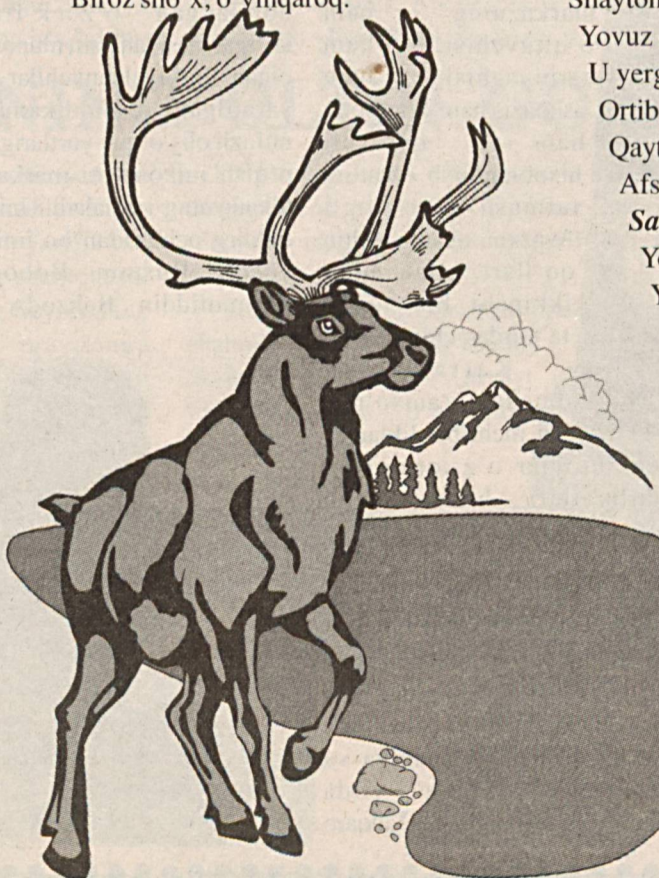
Unutmaymiz hech qachon,
Bizlar do'stlashib qoldik.

(Uning tuynugidan o'ynab, sho'x chalina boshlagan musiqaga hamohang qo'shiq aytib, Sampo chiqib keladi. Uning kayfiyati baland. Otasi va Bug'uga ahamiyat bermaydi).

Sampo: -Olam beti oppoq qor,
Qor yog'adi izma-iz.
Oppoq qorning gashti bor.
Unda yayrab o'ynaymiz.
Xazinangni och, osmon,
Yerga momiq ko'rpa yoy.
Avjga chiqsin qorbo'ron,
Oq kiyinsin chor-atrof!
(Musiqacha chalinadi).

Bug'u: -(Samponi zalga tanishtiradi).

Bu cholning o'g'li tanho,
Ismi derlar Sampo.
Rostgo'y, jasur, mard, biroq,
Biroz sho'x, o'yinqaroq.

(Bug'u ta'zim qilib chiqib ketadi. Chol o'g'lini yoniga chaqiradi).

Lopar: -Sampo! Beri kel, bolam,
Qo'shig'ingni qo'y bir dam.
Shahding baland, nima gap?

Sampo: (Otasiga yaqinlashib).

-Qarang, oppoq chor-atrof!
Oltin shohli bug'ucham
Oldiga boray ildam.

Uni qo'shib chanaga
Yo'l olay qir, daraga!

Lopar: -Nima deding! Qayoqqa?

Sampo: -Juda-juda uzoqqa,
Rastekaysi tog'ini,
Ko'rib hammayog'ini,
Qilmoqchiman tomosha.

Lopar: -Sen o'zingga yarasha
Ish tutsang soz bo'lardi,
Otang ko'ngli to'lardi.
Bilasanmi o'sha tog'

Bu yerdan juda uzoq?

(Tashvish va hayajon bilan davom etadi).

Shaytonlarga makon u,
Yovuz devga maskan u.
U yerga borgan kishi,
Ortib g'ami-tashvishi,
Qaytib kelmog'i qiyin
Afsus yemagin keyin.

Sampo: -(O'jarlik qilib.)

Yo'q, boraman, boraman,
Yovuz devni topaman.

Odamlarga yomonlik
Qilmagin deb aytaman.

Keyin yana chanamda
Tez orqaga qaytaman.

Lopar: -(Iltijo bilan.)

-U yer- qorong'u
zulmat,

Tushmasin boshga
kulfat.

Qo'y, bolam,
borma sira,

Ko'nglimni qilma
xira.

Maktab sahnasi uchun

Sampo: (Ayyorlik qilib, aldamoqchi bo'ladi).

-Otajonim, Siz juda-
Aqlsiz, behuda-
Tashvish chekavermangiz,
Sog' qaytar ko'z qorangiz.

Lopar: -(Yana yalinadi).

Yaxshi emas o'jarlik,
U tomon qir va jarlik,
Yalang'och qoyalar ko'p,
G'animga kir, degil «xo'p».

Sampo: -(Qaysarlik bilan).

-Yo'q, ketaman, ketaman,
Rastekaysga yetaman.

Devga qarshi jang qilib
Ahvolini tang qilib,

Keyin qaytib kelaman,
Qo'shiq aytib kelaman.

(Shunday deb chiqib ketadi. Otasi uning izidan qarab qoladi).

Lopar: -Ko'nmadi qaysar bola,
O'jar, dardisar bola.

Mayli, baxti yor bo'lsin,
Omad madadkor bo'lsin.

(Sampo Oltin shohli Bug'u qo'shilgan chanada o'tirib keladi).

Sampo: -Xayr dada, sog' bo'ling,
Tashvish chekishni qo'ying.

Men ketdim, oq yo'l tilang,
Jangda baland qo'l tilang.

Lopar: -(Noiloj termulib):

Tezroq uy tomon qaytgin,
Oy borib, omon qaytgin.

Bilasan otang yolg'iz,
(Yig'lamsirab).

Holi ne kechar sensiz,
Ko'zim yo'lingda doim,

Salomat bo'l, iloyim!

Sampo: -(Oltin shohli Bug'uga qamchi urib yo'lga tushadi, musiqacha chalinadi).

Bug'ujonim, chop tezroq,
Silkitib Oltin shohing.

Yo'llar beti qor oppoq
O't chaqnatsin tuyog'ing!

(Ko'zdan g'oyib bo'ladi. Lopar uzoq vaqtgacha uning ortidan tikilib qoladi).

PARDA

«Gullar aro husni o'zgacha,
Shabbodalar qoshiga yelar»

Chiroyining maftuni bo'ldim,
Boychechakka o'xshagim kelar.
-Shahnoza opam

boychechakni juda yaxshi
ko'radilar. Ularni xursand
qilish uchun qo'limga
qog'oz-qalam olib, ushbu
go'zal gulning rasmini
qayta-qayta chizaman.

Shahnoza va Gulnoza
Jumayevalar Sirg'ali
tumanidagi 300-litsey
maktabining 5- «D» sinfida
«4» va «5» baholarga
o'qiydilar.

-Odatda egizaklarga
Fotima-Zuhra deb ism
qo'yishadi. Sizlarniki
o'zgacharoq...

-Gapingiz to'g'ri. Hamma
bizga shu savolni beradi.
Amakimning egizak qizlari
ismlari Fotima va Zuhra
bo'lganligi uchun, dadajonim
bizga shunday ism qo'rgan
ekanlar. Ammo oyijonimning
aytishlaricha, singlim
ikkalamiz juda ko'p betob
bo'larkanmiz. Mahallamiz
keksalari, egizaklarning ismini
qo'yinglar, shunda ulardan
dard ariydi, deyishibdi.
Qarindosh-urug'larimiz
o'zaro kelishib, bizni ham
Fotima-Zuhra deb atay
boshlashibdi. Ikkala ismimiz
ham o'zimizga juda yoqadi.

-Ingliz tili, matematika
fanlaridan qo'shimcha

darsslarga borarkansiz. Litseyda
bu fanlar yaxshi o'tilmaydimi?

-Ta'lim maskanimizda
darslar rang-
barang mavzularda
juda qiziqarli
o'tiladi. Ayniqsa,
matematika
ustozimiz Nazira
Umarova sa bo q

berayotganlarida xuddi
mo'jizalar maydoniga
tushib qolgandek bo'lamiz.
Ketma-ket masalalar va
misollarni yechaversag-u
tanaffus bo'lmasa ham
mayli deymiz.

Qo'shimcha darsslarga

kelsak, yanayam ko'proq bilishni
istayman.

-Ikki qavatli gilamchalar
ham to'qir ekansizlar...

-Litseyimizda kompyuter,

rassomchilik, to'qish, munchoq
bilan tikish, zardo'zlik kabi qator
to'garaklar faoliyat ko'rsatadi.
Men to'qish to'garagiga
qatnashaman. Dugonalarim bilan
bir qavatli, ikki qavatli
gilamchalarni to'qiyimiz.

Qizaloqlar-qizg'aldoqlar

Ikki qavatli gilamchalarning
murakkabligi ular ustma-ust
to'shalganida nusxasi-nusxasiga,
guli-guliga to'g'ri kelishi lozim.
Hozirda ushbu hunarmandchilik
sirlarini ancha

chaqirib sekingina
kamchiligimizni
tushuntiradilar.
Sochlarimizni,
kiyimlarimizni to'g'rilab
qo'yadilar. Ular bilan
bemalol sirlashsangiz
bo'ladi.

O'zlari eshitmasinlar-
u, yana bitta orzuim-
dadam ishdan kelgach,
darsslarimizni tekshirib,
biz bilan ko'proq shug'ullanishini
xohlardim.

-Gulnoza, ba'zan uy
yumushlaridan qochib, eshikni
ichkaridan qulflab

menga xalaqit
bermasin deya,
eshikni yopib
olaman. Ilhom
parilarim kelib
qolsa, qog'ozga
m u k
tushganimcha
vaqt o'tganini
ham sezmay
qolaman. Gullar,
qushlar, tabiat
manzaralarini

tinmay chizaversam. O'z
ishimdan bir olam zavq
olaman. Katta bo'lganimda,
rassom bo'lishni orzu qilaman.
Uyda esa o'zimga yarasha
yumushlarni bekamu-ko'st
uddalayman.

-Sportga qiziqarkansiz?

-Uzoq masofaga yugurish
jon-u dilim. Basketbol,
voleybol o'yinlariga
qiziqaman.

-Shahnoza bilan
arazlashib ham
qolasizlarmi?

-Arazlashib ham qolamiz,
yarashib ham olamiz. Ularni
yaxshi ko'raman. Doimo birga
maktabga qatnaymiz.
Birgalashib kitoblar o'qiyamiz...

olarkansiz?...

-Yo'q, uy yumushlaridan
qochib emas, rasm
chizayotganimda hech kim

o'rganib olganman.

-Qiz bolaning go'zalligi
husnidami?

-Yo'q. Odobida, xulqida,
o'zini tuta bilishida.

-Nimalarni orzu
qilasizlar?

-Katta bo'lsam, sinf
rahbarimiz Donogul Niyozmetova
singari o'qituvchi bo'lishni orzu
qilaman. Ular dars
o'tayotganlarida ovozlari shu
qadar yoqimli eshitiladiki, asti
qo'yaverasiz. Ko'pincha yonlariga

Nigohlari yulduz kabi chaqnaq, kulgulari shalola yanglig'
jaranglayotgan egizak opa-singillarning boychechak singari
go'zalligini, zukkologini, teran fikrlashini ko'rib, ularga
havasimiz keldi. Bu tengdoshlaringizga, oydin orzularingiz
hamisha yo'ldoshingiz bo'lsin, deymiz.

Jamila ERDONOVA.

BILIMLI BO'LING

Assalomu alaykum, aziz tengdoshim! Men
shahrimizdagi 247- maktabning 4-«B» sinfida a'lo
baholarga o'qiyman. Bo'sh vaqtlarimda qo'shiq
aytish bilan birga raqs tushishni, turli she'rlar yod
olishni yaxshi ko'raman. Yana ko'proq bilim olishga
qiziqaman. Badiiy kitoblarni o'qish bilan birga,
matematikadan saboqlar olib, ingliz tili, rus tilini
mukammal o'rganishga harakat qilaman. Bu fanlardan
muntazam olimpiadalarga qatnashib, faxrli o'rnlarga
ega bo'layapman. Insonning kelajagi uning qanday
bilim olishidadir, degan ekan taniqli bir faylasuf. Men
ham o'zimning ustimda tinmay ishlayman, izlanaman.
Sizlarga ham bir maslahatim: bilimli bo'ling. Chunki
bilimning kelajagi porloq bo'ladi. Men yana she'rlar
ham mashq qilib turaman. Quyidagi she'rimni o'qib
ko'ring-a, agar u sizga yoqsa, juda xursand bo'lardim.

HASHAR

Ezgu niyat yo'lida,
Qo'l urdim katta ishga.
Yeng shimarib hasharga,
Chiqdim bobom bog'iga.
Pechaklarni yulib men,
Gulzorlarga suv quydim.
Daraxtlar tagin chopib,
Barin sug'orib qo'ydim.
Faxrlanib ishimdan,
Va'da berdim o'zimga:
Kattalarga qarashib,
Kira qolay so'ziga.

Nilufar KOMILOVA.

Men bu yil ikkinchi sinfga
bordim. Avvaliga maktab
deyilsa, men juda qo'rqar,
xuddi maktab o'zga bir olamdek
tuyulardi. Mana, 2-
sinfni ham tugatay
deb qoldim. Lekin bu
yerda o'qish menga
juda ham yoqdi. Bu
yerda do'stlarim
ko'p. Har safar
darsdan keyin ular
bilan birga dars
tayyorlaymiz. Bo'sh
vaqtlarimda
she'rlar yod
olaman. O'zim rus sinfida
o'qisam-da, o'zbekcha
she'rlarni yoqtiraman. Ustozimiz
Nadejda Ivanovna bizga saboq
berishda hecham

Mening bo'sh vaqtim

MAKTAB MENGA YOQDI

charchamaydilar. Kichkina
bo'lsam-da ingliz tilini
o'rganishga
ishtiyoqim baland.
Bundan tashqari, bo'sh
vaqtlarimda sportning
suzish turi bilan
shug'ullanaman. Katta
hovuzda suzishni juda
ham yoqtiraman. Yana
kompyuterda ishlashni
ham yaxshi ko'raman.
Ertak kitoblar mening
jon-u dilim. Oyim menga doim
ertak kitoblari olib beradilar. Men
esa ularni o'qib, oyijonimga aytib
beraman. Katta bo'lganimda,
sport bilan muntazam

shug'ullanib, vatanimga sodiq
farzand bo'lishni istayman.
Qo'shnimizda bir qiz bor,
Uning ismi Gulbahor.
Supuradi ertalab,
Suv sepadi saharlab.

Havas qiladi barcha,
Deysiz xuddi oyparcha.
Gaplari bir muloyim,
Mehribondir u doim.

Kamronbek ISROILOV,
Sobir Rahimov tumanidagi
146-maktabning
2-«D» sinf o'quvchisi.

HUQUQSHUNOS BO'LMOQCHIMAN

Men Jizzax viloyatining Forish tumanida yashayman. Maktabimizda
turli tadbirlar o'tkazilib turiladi. Men ushbu tadbirlarda, shuningdek, jamoat
ishlarida ham faol ishtirok etib turaman. Maktabimiz bilan «Tong
yulduzi»ga obuna bo'lganmiz. Undagi maqola-yu topishmoqlarni
hammamiz birdek sevib o'qiyamiz. Men kelajakda huquqshunos
bo'lmoqchiman. Ustozlarim buning uchun juda ko'p kitoblar o'qib, izlanish
kerak, deyishadi. Men qiyinchiliklardan qo'rqmayman va albatta orzuimga
yetaman. Bo'sh vaqtlarimda inson huquqiga oid kitoblar o'qib, ularni
mag'zini chaqishga harakat qilaman. Yana kompyuterda ishlashga juda
qiziqaman. Kelajakda olgan bilimlarim sirasida kompyuter saboqlari ham
ish beradi, deb o'ylayman.

Nozima TURSUNBOYEVA,
Jizzax viloyati, Forish tumanidagi 47-maktab o'quvchisi.

Yoshligimda juda xayolparast bo'lganman. Bir kuni sinfdan tashqari o'qishda o'qituvchimiz bir ertak o'qib berdilar. Uni tinglab o'tirib, allaqaysi kinofilmni ko'rib kech

yotganim, barvaqt turganim o'choxam, dev meni yeb qo'yadi, bois uyqu elita boshladi... Shu payt hamma sinfdoshlarim g'alati

kiyimlardagi multfilm deb o'ylab, yotaverdim. So'ngra, qattiq kulgu ovozidan cho'chib tushdim. Qarasam, atrofimni

XAYOLPARAST

Biz berkinmachoq o'ynayotgan emishmiz. Qidirish sinfdoshlarim o'rab navbati menga kelibdi. Bor ovozimda o'ngacha sanab ko'zlarimni ochsam, qarshimda bahaybat bir dev menga hamla qilmoqchi bo'lib turganmish. Hammayoq dov-daraxt, xuddi o'rmonning o'zi. Men orqalidimga qaramasdan qocho boshladim. Bexosdan oyog'im allaqanday shox-shabbalarga ilinib qolib, yiqilib tushdim. Ko'zimni

de o'ylab, yotaverdim. So'ngra, qattiq kulgu ovozidan cho'chib tushdim. Qarasam, atrofimni sinfdoshlarim o'rab olib, «uyg'on», «ko'zingni och» deya turtkilashyapti. Qay ko'z bilan ko'rayki, sinfda o'tiribman. Oyog'imga o'ralashib qolgan «shox-shabbalar» stulimning oyog'i ekan. Keyin bilsam, xayolan, uyqu aralash o'qituvchimiz o'qiyotgan ertakning ichiga kirib ketgan ekanman...

Shu-shu darslarda xayol surmaydigan, ustozimizning gaplarini diqqat bilan tinglaydigan bo'ldim.

*Muqaddas HAYITOVA,
Namangan viloyati, Pop tumanidagi
36 - o'rta maktabning 9 - sinf o'quvchisi.*

TUSHDA USHALGAN ORZU

Xalqimizning sevimli shoiri Muhammad Yusufning she'rlarini juda sevib mutolaa qilaman. Ular bizni kelajakka intilib yashashga, ilm-fan cho'qqilarini zabt etishga da'vat etayotgandek bo'laveradi. Shuning uchun ham shoirni o'zimning g'oyibona ustozim deb bilaman. Afsuski, ular bilan uchrashish men uchun ushalmas orzuga, armonga aylanib qolgandi...

Bilasizlarmi, yaqinda ana shu orzuim ushaldi. Bir tush ko'rdim. Tushimda Muhammad Yusuf bilan tabiat qo'ynida, dugonalarim davrasida suhbatlashayotgan emishmiz. Ular bizga: «Zukko qizlarim! Sizlar misoli ko'kdagi, qalblardagi oftobsizlar. Barchaning qalbiga nur, ziyo ulashasiz. Siz - To'maris, Nodira, Uvaysiyar avlodisiz. Shuning uchun ham aql-zakovatingiz, ijodingiz bilan

ko'ngillarga yo'l toping va ularga ezgulik urug'ini soching. Zero, kelajagimiz Sizing qo'lingizda», - deyayotgan emishlar...

Ko'zimni ochsam, erta tong. Avvaliga bu tushimmi yo'ngim, deya biroz ajablanib turdim. Keyin esa dilimdagi eng ulkan orzularimdan birini tushda bo'lsa ham ro'yobga chiqargani uchun Yaratganga shukronalar qildim. Shoirimiz nasihatlariga amal qilib yashashga ahd qildim.

*Dilafro'zbonu USMONOVA,
Toshkentdagi 169 - maktabning 8 - «V» sinf o'quvchisi.*

MUDHISH VOQEA

Dadam bilan buvimnikidan qaytayotgandik. Bir qizcha ukasi bilan katta ko'chani o'rtasidan yurib kelishardi. Shunda katta tezlikda kelayotgan bir mashina tasodifan ularni turtib yubordi. Qizcha bechora sudralib-sudralib yo'lning bir chetiga o'tib oldi.

Ukasi esa tezlik zarbidan ariqqa otilib ketdi.

Qizchani darhol tanidim va uyidagilariga xabar berishga oshiqdim. Onasi meni ko'rgan zahoti, «bolalarimga nima qildi?», deb so'roqqa tuta boshladi. Voqeadan xabar topgach, «ko'nglim sezuvdi-ya», deya dod solgancha katta yo'l tomon oshiqdi. Qonga belanib yotgan o'g'ilchasini ko'rib, hushidan ketib yiqildi. Biroz o'tib o'ziga kelgach, hali sovub ulgurmagan o'g'ilchasining jasadini quchib rosa yig'ladi.

Shu mudhish voqea sabab bo'ldi-yu ana shu yo'lni juda yomon ko'rib qoldim va bu ko'chadan yurmaslikka harakat qiladigan bo'ldim.

*Nigora MIRSODIQOVA,
poytaxtdagi 315-maktabning 9-«B»sinf o'quvchisi.*

MEHR KO'ZDA EKAN

Bir kuni xolam ikkimiz Muborak opa ismli dugonalarinikiga mehmonga bordik. Ikki dugonaning suhbatini qizigandan qizib ketdi. Qiziq-qiziq gaplardan gaplashib, kulishib o'tirishdi. Men ham ularga halaqit qilmay, suhbatlarini jimgina tinglab o'tirardim. Suhbat mavzusi Muborak opaning bolalik chog'lariga borib taqalganda, ular xomush tortib qoldilar. Bir muddat o'ylanib turgach, bizga o'z boshidan kechirganlarini bayon etdilar. Hikoyadan qattiq ta'sirlanib, uni sizlarga ham so'zlab berishga ahd qildim:

Muborak opa oilada 3 nafar qizning kenjasi bo'lgan ekanlar. Ota-onalari, buvijonlari bag'rida g'am-tashvishsiz yashasharkanlar. Nima bo'libdi-yu dadalari uyga kech qaytadigan, gohida kelmay ham qoladigan odat chiqaribdi. Bora-bora haftada bir ko'rinish beradigan bo'libdi. Buvisining o'limidan keyin esa umuman ko'rinmay ketibdi. Qizaloqlar dadalarini juda sog'inishar, qo'msashar, «dadam qanilar?» deya onasini savollarga «ko'mib tashlashar» ekan.

Onaizor taqdirga tan berib, qizlarini bir o'zi tarbiyalay boshlabdi. O'zi yemay yediribdi, kiymay kiydiribdi. Bir necha joylarda ishlab, ne mashaqqatlar bilan o'qitibdi. Qizlari ham aqlli, odobli bo'lib kamol topishibdi. Har biri hayotda o'z o'rnini egallabdi. Katta qizi jurnalist, o'rtanchasi tikuvchi, kenja qiz Muborak opa esa mohir shifokor bo'libdilar. Halol mehnatlari evaziga kattagina shifoxonaning bosh shifokori darajasiga etibdilar...

Bir kuni ana shu shifoxonaga og'ir bemorni olib kelishibdi. Muborak opaga uning ovozi juda tanishdek tuyulibdi. Keyin bilsalar, bu odam bolalik chog'laridayoq ulardan voz kechib ketgan

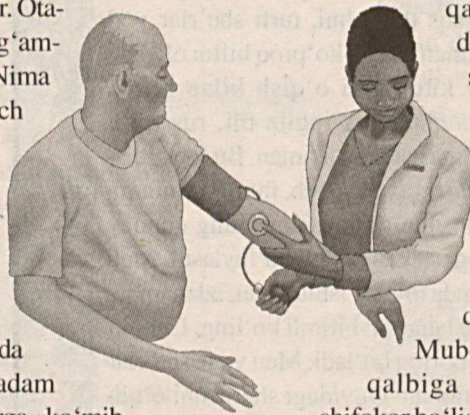
otalari ekan. Shunda Muborak opaning yodiga o'z bolaligi tushib ketibdi...

Nima bo'libdi-yu, bir kuni ular qattiq betob bo'lib qolibdilar. Qizchasining ahvoli borgan sari og'irlashib borayotganidan xavotirlangan ona uning otasini chiqirtiribdi. Jajjigina Muborakning ko'zlari ko'chada, otasini ilhaq kutibdi. Otadan esa darak bo'lmabdi. Shunda oqibatli, himmatli qo'ni-qo'shnilar ularga yordam qo'lini cho'zishibdi. Rustam aka ismli yoshgina qo'shni yigit qizchani tezda shifoxonaga olib boribdi.

Yarim kecha bo'lishiga qaramay, bir necha dorixonalarni qidirib, shifokorlar yozib bergan dori-darmonlarni topib kelibdi. Ana shu insonning sahovati, qo'li engil, shirinso'z shifokorlarning sa'y-harakatlari bilan og'ir darddan forig' bo'lgan Muborak opa murg'akkina qalbiga ulg'aygach, albatta shifokor bo'lish orzusini tugib qo'ygan ekanlar...

Hozir esa... yosh, navqiron damlarida farzandlaridan voz kechib ketgan otasining hayoti uning qo'lida. Muborak opa zudlik bilan ishga kirishibdi. Bor mahorati, tajribasini ishga solib, bemorning hayotini saqlab qolibdi. Lekin uzoq muddatli ayriqlik o'z kuchini ko'rsatib bo'lgandi. Muborak opa qalbida otasiga nisbatan zarracha ham mehr qolmaganini, u o'z shifokorlik burchiniga bajarganini dildan his qilibdi...

Opaning hikoyasini tinglar ekanman, «Mehr ko'zda» deganlari shu bo'lsa kerak-da, degan o'y kechdi hayolimdan.

*Umida SHARIPOVA,
Toshkent viloyati,
Toshkent tumanidagi 2 - o'rta maktabning 6 - «A» sinf o'quvchisi.*

KAPTAR OMON QOLDI

Oyim ikkimiz bekatda avtobus kutib turardik. Ko'zim osmonda charx urib uchayotgan bir gala kaptarlarga tushdi. Qushlarning parvozini zavq bilan tomosha qila boshladim.

Kutilmaganda ulardan biri mashinalar serqatnov ko'chani o'rtasiga kelib qo'ndi. Nima bo'larkin deya, nafasimni ichimga yutib kuzatdim. Shu payt 13-14 yoshlardagi bir bola yugurib kelib, o'zini kaptarga otdi. Kaptar uchib ketdi, ammo hollani orqa tarafdin

kelayotgan mashina turtib yubordi. Bir zumda odamlar uning atrofini o'rab olishdi. Kimdir «Tez yordam» chaqirdi. Hayriyat-e, bolaga

shikast yetmabdi. Kaptarni deb o'zini mashinaning tagiga tashladi-ya, deyishardi kattalar boshlarini sarak-sarak qilib.

Men bolaning ham, kaptarning ham tirik qolganidan juda quvondim.

*Gulnoza AZIMOVA,
ToshDShI qoshidagi xorijiy tillar akademik litseyi talabasi.*

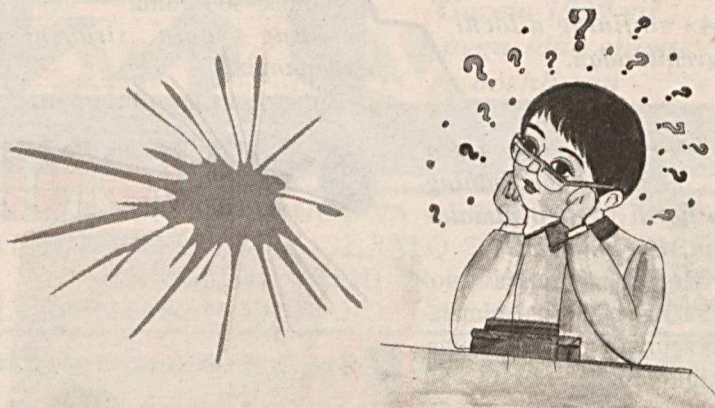
BOSH QOTIRMAY BOSH QOTIR!

Zabon -3,10,5
Afisha -9,6,5,8,11
Gar -1,7,1,2
Mavjud -4,8,2

	3	10	5	7	1	
9	6	3	10	4	8	2
	9	5	7	1		
9	6	3	10	4	8	2

Ushbu boshqotirmani yechsangiz, Navoiyning ajoyib hikmatini o'qib olasiz.

Tuzuvchi: Nargiza RAHMATOVA,
Toshkent viloyati, Bekobod shahridagi 9-maktabning 6-«A» sinf o'quvchisi.

Bilag'on bolalar diqqatiga!
Siz gazetamiz sahifalarida uchraydigan xatolarni albatta topib, bizga ma'lum qiling. Chunki atayin bilag'on va topag'onligingizni sinash maqsadida harflar tushirib qoldiriladi yoki qo'shib yoziladi. Tinish belgilari o'z o'rnida ishlatilmaydi.

Maqsadimiz: Bilimli bo'ling, chunki osmonni yulduzlar yerni esa bilimlilar bezar.

Savollar:

1. Millat.
2. Qush.
3. Kitoblar majmuasi.
4. Ro'zg'or anjomi.
5. Shirinlik.
6. Totuvlik.
7. Ovoz, nido.
8. Bo'xton.
9. Odobli.
10. Ikkilanish.

Tuzuvchi: Malohat XOLMATOVA,
Jizzax viloyati, Jizzax tumanidagi Bobur nomli maktab o'quvchisi.

	O'				
	Z				
	B				
	E				
	K				
	I				
	S				
	T				
	O				
	N				

	1	2	3	4	5
	14				6
	13				7
	12	11	10	9	8

Savollar: 1. Davlat. 2. Sudraluvchi. 3. Dunyo. 4. Kukun turi. 5. Iste'mol qiladigan narsa. 6. Fizik kattalik. 7. ...- toma ko'l bo'lur. 8. Ko'rsatkich olmoshi. 9. Chislo (o'zbekchasi). 10. Badan. 11. Quvonch, baxt. 12. Surat turi. 13. Kukun turi. 14. Vaqt.

Tuzuvchi: Sanobar KO'CHIMOVA,
Navoiy viloyati, Navoiy shahridagi 11-maktabning 7-«B» sinf o'quvchisi.

Azizaga harflardagi farqni topishga ko'maklashing.

